

Kaugküttesüsteemide investeeringute toetus

Homse hoidjad

Kristjan Kalda
KIKi projektikoordinaator
20.09.2023

KIK: keskkonna ja kliimavaldkonna rahastamise ekspert

KIKi visioon

Eesti elanikel on hea looduskeskkond nii elamiseks kui ka majandamiseks

KIKi missioon

KIK on kaasaegsete, tarkade ja mõjusate lahenduste elluviija Eesti keskkonnamaastikul

23
aastat

27 tuh
projekti

KIK on ka projektide elluviija, nt:

- Raadi rehvid
 - Elwind
- Kaevanduskahjude likvideerimine

2,9
miljardit
eurot

Peamine partner toetuste väljatöötamisel:

KLIIMAMINISTEERIUM

Kogemus: 4 valdkonda 39+ meedet

TOETUSMEETMETE JA PROGRAMMIDE
RAKENDUSÜKSUS

- voorud ja riiklike tegevuskavade (TORT) järelevalve
- toetuse **tingimuste disain**
- **voorude ja hindamiste korraldus**
- haldusotsused
- järelevalve (**hanked**, väljamaksed, aruandlus, tagasinõuded)

KIKi toetused kaugküttele

2014–2020 periood

Kaugkütte katlamajade ja soojustorustike uuendamine

Soojusmajanduse arengukavad

Lokaalse kütteleahenduse ehitamine kaugkütte asemel

2021–2027 periood

Kaugkütte katlamajade ja soojustorustike uuendamine

Ida-Virumaal kaugkütte lahti sidumine põlevkivist

Soojuse salvestus

Kaugkütte katlamajade ja soojustorustike uuendamine

2014–2020 torustik

- ✓ Rekonstrueeritud ja uus soojustorustik 180 km, sellest valmis 177 km
- ✓ Projekte 160 tk
- ✓ Toetus 29 miljonit eurot

2014–2020 katlamajad

- ✓ Rekonstrueeritud ja uus soojusvõimsus 155 MW, sellest valmis 141 MW
- ✓ Projekte 73 tk
- ✓ Toetus 29 miljonit eurot

Lokaalset kütelahendust ehitamine kaugkütelahendus asemel

- ✓ Uus võimsus 1,64 MW
- ✓ Projekte 8 tk
- ✓ Voor oli avatud 01.12.2017–27.03.2020.
- ✓ Algne eelarve oli 5 miljonit eurot, väikse huvi tõttu suunati vahendid mujale
- ✓ Toetus 359 tuhat eurot.

Soojusmajanduse arengukavad

- ✓ SMAKe 206 tk – sihtmäär 200 tk
- ✓ Taotlemine lõppes juunis, eelarve ammendus
- ✓ Eelarve 500 tuhat eurot

Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

Taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF)

Toetus on sihitud hoogustamiseks taastuvast energiast toodetud ja salvestatud soojus- või elektrienergia kasutuselevõttu ning suurendada seeläbi taastuenergia osatähtsust kaugkütte- ja elektrisüsteemides koos fossiilkütuste kasutuse vähendamisega.

Toetatavad tegevused

- Soojusettevõtja poolt taastuenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimist ja rajamist ning sellega seotud tegevusi.
- Ettevõtja poolt taastuenergiast toodetud elektri energiasalvestusseadme projekteerimist ja rajamist ning sellega seotud tegevusi

Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

- Maksimaalne suurus soojuse energiasalvestusvõimsuse iga 1000 kuupmeetri kohta on 220 000 eurot käibemaksuta.
- Maksimaalne toetussumma ühe taotluse kohta on 1 miljon eurot.
- Toetuse osakaal kuni 30% lõppsaaja jaoks, kes tegutseb elektri ja soojuse koostootmisjaamata kaugküttepiirkonnas ning 15% lõppsaaja jaoks, kes tegutseb elektri ja soojuse koostootmisjaamaga kaugküttepiirkonnas.
- Toetuse osakaalu võib suurendada 20%punkti võrra väikeettevõtjale antava abi korral ja 10%punkti võrra keskmise suurusega ettevõtjale antava abi korral.
- Meetme eelarve jääk ligi 4,5 miljonit eurot.

Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

1. taotlusvoor

- Taotlusvoor lõppes 03.03.2023, otsused juuni kuus
- 3 soojuste salvestuse taotlust, salvestuse maht 26 000 m³
- Meetme eesmärgiks seatud salvestuse maht 35 000 m³

2. taotlusvoor

- Jooksev voor, st taotluste kontroll ja rahuldamine laekumise järjekorras
- Avamine 2023 sügisel
- Avatud kuni eelarve ammendumiseni või kuni II kvartal 2024
- Ainult soojuste salvestus? On vajadus?

Kaugkütte katlamajade ja soojustorustike uuendamine

Euroopa regionaalarengu fond – ERF

- ✓ Toetuse andmise eesmärk on kaugküttesüsteemides energia kasutamise efektiivsuse suurenemine ja tootmissüsteemist pärinevate saasteainete heitkoguste vähenemine.
- ✓ Toetuse abil väheneb energia lõpptarbimine soojuse efektiivsema tootmise ja edastuse tulemusena.
- ✓ I taotlusvoor 01.09–30.11.2023 kell 17
- ✓ Soojustorude eelarve 15 miljonit eurot
- ✓ Tootmisseadmete eelarve 7,5 miljonit eurot

Õigusraamid

Kliimaministri 17.08.2023 a määrus nr 46 „Kaugküttesüsteemide investeringute toetuse andmise tingimused ja kord“. [Link](#)

NB! Loe seletuskirja!

§ 1 (3) Määruse alusel toetuse taotlemisele, taotleja, partneri ja taotluse kohta esitatud nõuetele, taotluse menetlemisele, rahuldamisele ja rahuldamata jätmisele, taotluse rahuldamise otsuse muutmisele ja kehtetuks tunnistamisele, kulude abikõlblikkusele, toetuse maksmisele, selle tagasinõudmisele, toetusest teavitamisele ja aruandlusele, toetuse saaja kohustuste osas ja kõiges muus määruses toodule kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (ühendmäärus) käesolevas määruses toodud erisustega. [Link](#)

- Teavituse määrus: Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrus nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ [Link](#)
- Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus

Lingid

Toetuse info: <https://kik.ee/et/toetatavad-tegevused/kaugkutte-katlamajade-ja-soojustorustike-uuendamine>

E-toetus: <https://etoetus.rtk.ee/esf2web/>

E-toetuse juhendid: <https://www.rtk.ee/abimaterjalid-juhendid-vormid#e-toetuste-keskkonna-abimaterjalid>

Riigiabi ja ettevõtte suurus: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused-kinnisvara/riigiabi/grupierandiga-holmatud-riigiabi>

Teavituse juhendid ja plakatigeneraator: <https://www.rtk.ee/toetuste-ulevaated-ja-oigusaktid/kiirelt-katte/logod-ja-sumboolika>

Kaugkütte katlamajade ja soojustorustike uuendamine

STAATUS

Avatud

Elluviimisel

RAHASTUSALLIKAS

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond (ÜF)

Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF)

Toetame kaugküttesüsteemides soojuse tootmise seadmete ning soojustorustike rekonstrueerimist ning ehitust.

Toetuse info

Taotlemine

Hindamine ja rahastamine

Elluviimine

Toetus on avatud ja taotlusi saab esitada [e-toetuse](#) keskkonnas. Taotluste esitamise tähtaeg on 30. novembril 2023 kell 17.00.

Taotlusvoor info päev toimub 20. septembril, eelregistreerimine kuni 18. septembrini [SIIN](#).

Toetus on suunatud riigiasutustele, kohalikule omavalitsuse üksustele ja neile kuuluvatele äriühingutele ning soojusettevõtjatele.

Toetuse eesmärk on suurendada kaugküttesüsteemides energia kasutamise efektiivsust ja vähendada põletusseadmest pärinevate

Kristjan Kalda

projektikoordinaator

 6 274 327 kristjan.kalda@kik.ee E-toetuse keskkond Toetuse andmise tingimused Toetusega seotud dokumendid Struktuuritoetuste (2021-2027) õigusaktid Struktuuritoetuste (2021-2027) teavituspõhised

Kellele?

Taotleja:

- ✓ soojusettevõtja kaugkütteseaduse tähenduses
 - ✓ riigiasutus
 - ✓ KOV, KOVle kuuluv asutus või äriühing
-
- Taotleja ja partner peavad vastama ühendmääruse §3 lõigetes 2 ja 4 toodud nõuetele.
 - Taotleja ja partner ei tohi olla raskustes olev ettevõtja [ÜGEM artikli 2 punkti 18](#) tähenduses.
 - Taotleja ja partneri omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkus peab olema täies mahus tagatud.
 - Soojuse tootmisjaama korral soojuse ostu konkursi võitja (NB! kaugkütteseaduse muudatus 2022 suvel, leevendus tõhusatele piirkondadele).

Kellele?

Ühendmäärus § 3 lg 2: Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele nõuetele:

- 1) neil on perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse või perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus tagasi makstud, kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud;
- 2) neil või nende seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 2091, 210, 2601, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;
- 3) nende taotluses nimetatud tegevusega seotud majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud, kui nad tegelevad majandustegevusega;
- 4) nende maksu- või maksevõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;
- 5) taotleja on täitnud taotluse esitamise ajaks maksudeklaratsiooni ja majandusaasta aruande esitamise kohustuse, kui see on asjakohane;
- 6) nad ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;
- 7) nad ei ole raskustes ettevõtjad, kui nii on ette nähtud Euroopa Liidu õiguse kohaselt;
- 8) neil on projekti elluviimiseks ja haldamiseks vajalik kvalifikatsioon või kogemus ning õiguslik, organisatsiooniline või tehniline eeldus vastavalt toetuse andmise tingimuste määrusele.

§ 3 lg 4 Kui kohaliku omavalitsuse üksus või temast sõltuv üksus panustab investeringuprojekti omafinantseeringusse või abikõlbmatute kulude katmisse, on taotlejal ja partneril selliste kulude tasumise suutlikkus, kui peale lõikes 2 nimetatud nõuete on täidetud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 341 lõikes 1 nimetatud nõuded ja kohaliku omavalitsuse üksusel ja temast sõltuval üksusel on vahendid sama seaduse § 341 lõigete 2 ja 3 kohaselt.

Toetatavad tegevused

1. soojustorustiku renoveerimine - olemasoleva amortiseerunud ja ebaefektiivse soojustorustiku asendamine uuega, selle rekonstrueerimine või uue soojustorustiku ehitamine. Näitajad: km, KHG kokkuvõtteid
2. soojuse tootmise seadme renoveerimine - olemasoleva amortiseerunud ja ebaefektiivse soojuse tootmise seadme asendamine taastuvenergiat kasutava uue seadmega, selle rekonstrueerimine taastuvenergiat kasutavaks seadmeks, uue kompleksse taastuvenergiat kasutava soojuse tootmisjaama ehitamine või heitsoojuse kasutamiseks vajalike seadmete ehitamine ning võrguga ühendamine. Näitajad: MW, KHG kokkuvõtteid, taastuvenergia toodang MWh
3. lokaalkütet kasutava hoone tarbijapaigaldise ühendamine olemasoleva kaugküttevõrguga. Näitajad: km, KHG kokkuvõtteid

NB! Tõhus kaugküttesüsteem: kaugkütte- või kaugjahutussüsteem, mis kasutab vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni (2012/27/EL).

Ei toetata

- Uue kaugküttepiirkonna loomist
- Arendamisel oleva kinnistu liitmist kaugküttevõrguga
- Kasutatud seadme ost
- Investeeringuid fossiilset kütust kasutavasse seadmesse – nt reserv/tipu õlikatel

Abikõlblikkuse periood

- Projekti abikõlblikkuse periood peab jääma vahemikku taotluse esitamise kuupäev – 31.12.2027.
- Projekti abikõlblikkuse periood võib alata taotluse esitamise kuupäevast või taotluses toodud ja taotluse rahuldamise otsuses märgitud hilisemast kuupäevast. Projekti abikõlblikkuse periood algab **9 kuu jooksul taotluse rakendusüksusele esitamisest**.
- Projekti abikõlblikkuse perioodi maksimaalne kestus on 24 kuud.
- Saab pikendada põhjendatud juhul kuni 12 kuu võrra.

Abikõlblikud kulud

TAT § 7 lg 1 ja 2

- ✓ Projekteerimise kulud juhul, kui projekteerimisele järgneb koostatud projekti alusel ehitamine;
- ✓ soojustorustiku renoveerimise kulud, sealhulgas ehitusmaterjalide, ehitustööde, kasutusest välja langeva torustiku lammutamise ja lammutusjäätmete käitlemise kulu;
- ✓ soojuse tootmise seadme renoveerimise kulud ja sellega seotud asjakohaste tehniliste seadmete, ehitustööde, uute kommunikatsioonide rajamise, juurdepääsuteede rajamise, lammutamise, lammutusjäätmete käitlemise ning välisõhu saastumist takistavate puhastus- ja püüdeseadmete soetamise ja paigaldamise kulud;
- ✓ Omanikujärelevalve ja projektijuhtimise teenuse kulud;
- ✓ Teavituskulud, teavitusmääruse kohased.

Abikõlblikud kulud

Ühendmääruse § 15 lg 1

Kulu loetakse abikõlblikuks, kui:

- 1) kulu on põhjendatud;
- 2) kulu tekib projekti abikõlblikkuse perioodil, mis peab jääma vahemikku 1. jaanuarist 2021. a kuni 31. detsembrini 2029. a; **(NB! TATis 31.12.2027!)**
- 3) tegelik kulu tasutakse punktis 2 nimetatud perioodil;
- 4) kulude kindlasummaliselt abikõlblikuks arvestamisel on tegevused tehtud või tulemus saavutatud;
- 5) kulud on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

Abikõlblikud kulud

Ühendmääruse § 15

(2) Kulu loetakse põhjendatuks, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus taotluse rahuldamise otsuses või toetuse andmise tingimustes ette nähtud tulemuse saavutamiseks ning see tekib taotluse rahuldamise otsuses või toetuse andmise tingimustes nimetatud toetatavate tegevuste käigus.

(3) Abikõlblik kulu loetakse tekkinuks, kui:

1) tegeliku kulu aluseks olev töö on tehtud, kaup kätte saadud või teenus osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 53 lõike 1 punkti a kohaselt ja see on tõendatav lõike 4 kohaselt;

2) lihtsustatud kulude korral on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 53 lõike 1 punktide b–f, artikli 94 või 95 kohased tingimused.

(4) Tegeliku kulu tekkimine on tõendatud, kui kulu aluseks olev töö on vastu võetud või teenus kätte või kaup oma valdusesse või omandisse saadud ja see on tõendatav dokumendiga, muu hulgas arve, saatelehe, üleandmise-vastuvõtmise akti või sellesisulise kinnituse või osalejate registreerimislehega.

Abikõlbmatud kulud

TAT § 7 lg 3

- 1) maa ostusumma;
- 2) investeering tarbijapaigaldisse;
- 3) kütuselaaduri või samalaadse tehnika ostusumma;
- 4) kasutatud seadme ostusumma;
- 5) personalikulud;
- 6) investeering fossiilkütust kasutavasse soojuse tootmise seadmesse;
- 7) projekti üldkulud ühendmääruse § 21 lõike 5 ja administreerimiskulud ühendmääruse § 21 lõike 6 tähenduses.

Abikõlbmatud kulud

Ühendmäärus § 17

- 1) laenu- ja liisinguintress;
- 2) rahatrahv, rahaline karistus, kohustuse täitmata jätmise korral makstav leppetrahv ja viivis;
- 3) vaide- ja kohtumenetluse menetluskulud;
- 4) mitterahalised kulud, sealhulgas vara amortisatsioon;
- 5) kindlustusmaksed;
- 6) palgale lisaks makstav toetus või lisahüve, mis ei ole käsitatav palgana seaduse tähenduses;
- 7) organisatsiooni juhtimiskulu;
- 8) paragrahvi 21 lõikes 4 nimetatud kaudsed (üldkulud, administreerimisega seotud personalikulud) kulud;
- 9) hoonestamata ja hoonestatud maa ostusumma, mis ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 64 lõike 1 punktis b lubatud määra, välja arvatud keskkonnakaitsega seotud tegevuste korral;
- 10) infrastruktuuri investeeringu ning maa ja kinnisvara ostukulud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 1296/2013 (ELT L 231, 30.06.2021, lk 21–59), artikli 16 lõike 1 punkti a kohaselt, kui projekt saab toetust Euroopa Sotsiaalfondist;
- 11) liisingulepingu alusel tekkiv kulu, juhul kui liisinguandja ei ole krediidasutuste seaduse alusel tegutsev krediidi- või finantseerimisasutus;
- 12) liisingulepingu alusel vara ostukulu, kui leping ei sisalda liisinguvõtja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja ja see ei lähe liisinguvõtja omandisse;
- 13) käibemaks, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;
- 14) kulu, mille katteks on toetust eraldatud riigieelarve või muu avaliku sektori toetusest või muust välistoetusest või makstud teises projektis.

Toetus

Meetme eelarve 22,5 miljonit eurot – soojuse tootmine 7,5 miljonit, torustikud 15 miljonit eurot (võrdlus eelmise periood ca 58 miljonit eurot).

- Toetus kuni 1 miljon eurot
- Soojustorude toetus 30%, mida saab suurendada 20%punkti väikeettevõttel ning 10%punkti keskmise suurusega ettevõttel
 - 1 km – 250 tuhat eurot.
- Tootmisseadme toetus kuni 45%
 - ≤ 1 MW – 400 tuhat; > 1 MW – 300 tuhat eurot

Taotletud toetuse määr (%): * Kõigil tegevustel sama
 Projekti tegevustel on erinev toetuse määr

Kulu-tulu analüüsi fail:

Projekti maksumus

Kogumaksumus (EUR): *

Abikõlbliku kulu summa (EUR): *

Taotletud toetuse määr (%): *

Taotletav toetuse summa (EUR): *

Omafinantseeringu summa (EUR): *

Tegevuste eelarve

Primaarenergia tõhusam kasutus ja taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises (2.1.2)

☒	Projekti tegevuse tunnus	Projekti tegevuse nimetus	Abikõlblik summa (EUR) *
Soojustorustiku renoveerimine			
☒	2	ehitus	50 000,00

- Üldise grupierandi määruse (ÜGEM, GBER) **artikkel 46** Energiatõhusa kaugkütte ja/või -jahutuse jaoks antav investeeringuteks ettenähtud abi. NB! Lähtuda viimasest redaktsioonist [Link](#)
- Abikõlblikud kulud on energiatõhusa kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi rajamise, laiendamise või täiustamisega seotud investeerimiskulud.
- Abi osakaal ei tohi ületada 30 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
- Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti ainult taastuvaid energiaallikaid, sh taastuveneria koostootmist kasutavate investeeringute puhul.

Riigiabi

Kui toetuse saaja teeb saadud toetuse arvelt ettevõtjast liitujale kaugküttevõrguga liitumiseks soodustuse liitumishinnast, mida liituja peaks maksma ilma toetuseta, loetakse liitujale tehtud soodustus kaudseks vähese tähtsusega abiks, millele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut.

Taotluses tuleb näidata liituva ettevõtte andmed ning soodustuse (VTA) summa.

Vastavalt toetuse saaja korrale määratakse kas ja mis summas soodustus tehakse.

Näide

Võrguettevõtja ehitab ühenduse võrgu ja OÜ Tigu tootmishoone vahele. Kui muidu oleks liitumistasu 10 000 eurot, siis tänu saadavale toetusele määratakse liitumistasuks 6500 eurot. Toetuse summa 4500 eurot makstakse küll võrguettevõtjale, aga riigiabi registris märgitakse see summa OÜ Tigu saadud VTAs.

Taotluse lisad ja kinnitused

Nõuded taotlusele: ühendmääruse § 4 ja TAT § 11

- Soojusmajanduse arengukava (kuni 50 tuhat MWh/a)
- Eelprojekt ja projekteerimistingimused (soojuse tootmine)
- Eelprojekt või põhjalik kirjeldus koos skeemiga (torud) – kas eelprojekt kohustuslikuks?
- Soojuse ostu konkurssi info (tootmine)
- KHG arvutus (KIKi vorm)
- Kliimakindluse analüüs – <https://www.rtk.ee/toetuste-taotlemine-ja-korraldamine/kiirelt-katte/keskkonnanouded#Kliimakindlus>
- Finantsmajanduslik analüüs
- Omafinantseeringu olemasolu tõendus
- „ei kahjusta oluliselt“ analüüs – ei tule teha, kuna TAT tingimused on juba seatud vastavalt.

Tehnilistele tingimused:

- 1) soojuse tootmiseks kasutatav metsa ja põllumajanduslik biomass vastab [energiamajanduse korralduse seaduse](#) §-s 32³ sätestatud põhimõtetele;
- 2) biomassi kasutamisega vähendatakse kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 80 protsenti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi [\(EL\) 2018/2001](#) VI lisas sätestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise metoodikale ja fossiilkütuste võrdlusväärtusele;
- 3) soojustorustike ja nendega seotud taristu uuendamise puhul algab investeerimine, mille tulemusel vastab süsteem energiatõhususe direktiivi artikkel 2 punktis 41 sätestatud tõhusa kaugkütte määratlusele, kolme aasta jooksul pärast jaotusvõrgus tehtavate toetatud tööde algust ning seda tõendab lepinguline kohustus või samaväärne kohustus
- 4) soojuspumbad, ventilaatorid, kompressorid, pumbad ja muud kasutatavad seadmed, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ kohaldamisalasse, vastavad kohustuse korral energiamärgise kõrgeima klassi nõuetele ja muudel juhtudel vastavad sama direktiivi kohastele rakendusmäärustele ning esindavad parimat võimalikku tehnoloogiat;
- 5) elektriliste soojuspumpade paigaldamine ja käitamine peab vastama kriteeriumile, mille kohaselt ei ole külmutusagensi globaalse soojendamise potentsiaal üle 675.

Kindlasummaline makse

Kuni 200 000 eurose kogumaksumusega (sh MAK kulud ja KM) projekti korral rakendatakse lihtsustatud kuluhüvitist – kindlasummaline makse

- Taotlemisel erisusi ei ole, va 2 hinnapakkumis vs 1 suurematel projektidel
- Hankeid ja kuludokumente ei kontrollita
- Tulemus tuleb saavutada, seega tähtis on täpne eeltöö. 5% alla eksimine on lubatud, rohkem võib teha. Nt 100 m torustiku projekt on tulemuse saavutanud, kui 95 m on tegelik pikkus
- Vahemakseid ei ole
- TROs on muuta võimalik ainult tähtaegu, toetuse summat või tulemust muuta ei saa.

Näitajad

- ✓ Toetusest rahastatav projekt peab kaasa aitama meetme vähemalt ühe järgmise väljundnäitaja saavutamisele:
 - 1) lisandunud võimsus taastuenergia tootmiseks (MW)
 - 2) äsja ehitatud või täiustatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrgud (km)
- ✓ Toetusest rahastatav projekt peab aitama vähendada kasvuhoonegaaside heitkogust ja mõõtmiseks kasutatakse tulemusnäitajat „Hinnangulised kasvuhoonegaaside heitkogused“.
- ✓ aitab kaasa „Riigi pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035““ aluspõhimõtete hoidmisele ning selle sihi „Kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“ ja „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ ning näitajate „kasvuhoonegaaside netoheide süsinikdioksiidi ekvivalenttonnides“, „taastuenergia osakaal energia summaarses lõpptarbimises“ ja „elukeskkonnaga rahulolu või pigem rahul olevate elanike osatähtsus“ sihttasemetega saavutamisse tasakaalustatud regionaalset arengut toetaval moel. [E-toetuses kinnitused ja tekstilahtrid](#).

Näitajad

Primaarenergia tõhusam kasutus ja taastuenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises (2.1.2)

Näitaja nimetus *	Möötüühik * ?	Algväärtus * ?	Sihtväärtus * ?
Soojustorustiku renoveerimine			
Äsja ehitatud või täiustatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrgud	▼ ? Km	0,00	0,50
Lisandunud võimsus taastuenergia tootmiseks soojusenergia Äsja ehitatud või täiustatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrgud			
Lokaalkütet kasutava hoone tarbijapaigaldise ühendamine olemasoleva kaugküttevõrguga			
Äsja ehitatud või täiustatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrgud	▼ ? Km	0,00	0,00
+ Lisa näitaja..			
Valdkonna ülesed näitajad			
Hinnangulised kasvuhoonegaaside heitkogused	▼ ? Tonni CO2 ekv/a	100,00	50,00
Kas projekt panustab näitajasse "kasvuhoonegaaside netoheide CO2 ekvivalenttonnides"?	▼		Jah
Kas projekt panustab näitajasse "taastuenergia osakaal energia summaarses lõpptarbimises"?	▼		Jah
Kas projekt panustab näitajasse "elukeskkonnaga rahul või pigem rahul olevate elanike osatähtsus"?	▼		Jah

Selgitus, kuidas projekti tulemusel suureneb elukeskkonnaga rahulolu või pigem rahul olevate elanike osatähtsus: *

x

B I U H2 x₂ x²

3999 tähemärki veel

Selgitus, kuidas toetuse andmise tulemusel suureneb taastuenergia osakaal energia summaarses lõpptarbimises ning väheneb õhku paisatavate kasvuhoonegaaside kogus: *

x

B I U H2 x₂ x²

3999 tähemärki veel

Projekti tulemusena vähenevate kasvuhoonegaaside kokkuhoiu arvutus KIKi veebilehel avaldatud vormil: * [+ Vali failid või lohista need siia...](#)

Taotluste menetlus

- Taotlusvooru tähtaeg 30. november 2023 **kell 17.00**
- Taotluste menetluse tähtaeg kuni 65+10 tööpäeva (ca 3 kuud).
 - Kui nõuetele vastavate taotluste toetuse summa on väiksem, kui vooru eelarve, siis pingerida ei koostada ja taotluse rahuldamise/mitterahuldamise otsused tehakse jooksvalt
 - Kui tekib toetusele konkurents, siis moodustatakse nõuetele vastavate taotluste pingerida – otsused 3 kuu pärast, st veebruari lõpp, märtsi algus.

Hindamiskriteeriumid – torustik

	Seirekomisjonis kinnitatud üldised projektide valikukriteeriumid	Hindamiskriteeriumid	Punktide hulk vastavalt kriteeriumile			Maksimumpunktid
			0 punkti	Maksimumpunktid/2	Maksimumpunktid	
1.1	Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele.	Projekti tulemusena renoveeritavas soojustorustiku lõigus kokkuhoitud aastase soojusenergia kogus võrreldes eelnenud aasta andmetega	<50%	50-70%	>70%	30
1.2	a) Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele. b) Projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega	Aastas kokku hoitavate kasvuhoonegaaside kogus süsinikdioksiidi ekvivalenttonnides, võrreldes taotluse esitamisele eelnenud aasta andmetega	Projektide punktid kujunevad pingerea alusel, kusjuures kõige suuremat kokkuhoitu saavutav projekt saab maksimumpunktid ja kõige vähem kokkuhoidnud projekt saab 0 punkti.			20
1.3	Projekti kuluefektiivsus	Omafinantseeringu osakaal projekti abikõlblikest kuludest	<55%	55 - 65%	> 65%	10
1.4		Projekti kuluefektiivsus, mille raames hinnatakse investeringu maksumust planeeritava soojustorustiku jooksva meetri kohta	>600 eurot/m	450 - 600 eurot/m	<450 eurot/m	30
1.5	Projekti põhjendus	Projekti jätkusuutlikkus	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt alla 50%.	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt 50%.	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt 70%.	5
1.6	Toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia	Taotleja suutlikkus projekti ellu viia	Taotleja ei ole varem tegutsenud soojusenergia tootmise või edastamise valdkonnas.	Taotleja tegeleb soojusenergia tootmise või edastamisega ainult ühes kaugkütte piirkonnas.	Taotleja tegeleb soojusenergia tootmise või edastamisega mitmes kaugkütte piirkonnas või aastane soojusenergia tootmise maht on üle 50000MWh.	5

Hindamiskriteeriumid – katlad

	Seirekomisjonis kinnitatud üldised projektide valikukriteeriumid	Hindamiskriteeriumid	Punktide hulk vastavalt kriteeriumile			Maksimumpunktid
			0 punkti	Maksimumpunktid/2	Maksimumpunktid	
2.1	a) Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele. b) Projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega	Aastas kokku hoitavate kasvuhoonegaaside heitkogus süsinikdioksiidi ekvivalenttonnides renoveeritava või uue ehitatava soojuse tootmise seadme kohta võrreldes taotluse esitamisele eelnenud aasta andmetega	Projektide punktid kujunevad pingerea alusel, kusjuures kõige suurema näitaja saavutatav projekt saab maksimumpunktid ja kõige väiksema näitajaga projekt saab 0 punkti.			20
2.2	Projekti kuluefektiivsus	Omafinantseeringu osakaal projekti abikõlblikest kuludest	< 55%	55 - 65%	> 65%	10
2.3		Määruse § 11 lõike 2 punktis 12 nimetatud konkursi tulemusena selgunud toodetava soojusenergia hind või Konkurentsiameti metoodika põhjal arvatud tootmishoonest väljastatava soojusenergia hind	> 50 eurot/MWh	40 - 50 eurot/MWh	< 40 eurot/MWh	20
2.4		Projekti kuluefektiivsus, mille raames hinnatakse investeringu maksumust soojuse tootmise seadme nominaalse võimsuse kohta	> 700 000 eurot/MW	500 000 - 700 000 eurot/MW	< 500 000 eurot/MW	20
2.5		Toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia	Taotleja suutlikkus projekti ellu viia	Taotleja ei ole varem tegutsenud soojusenergia tootmise või edastamise valdkonnas	Taotleja tegeleb soojusenergia tootmise või edastamisega ainult ühes kaugkütte piirkonnas	Taotleja tegeleb soojusenergia tootmise või edastamisega mitmes kaugkütte piirkonnas või aastane soojusenergia tootmise maht on üle 50000MWh.
2.6	Projekti põhjendatus	Projekti jätkusuutlikkus	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt alla 50%.	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt 50%.	Enne 2000. aastat ehitatud ning renoveeritud ja alates aastast 2000 ehitatud hoonete osakaal kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt 70%.	5
2.7		Varustuskindlus	Soojuse tootmise seadmeid kaugküttevõrgus on üks.	-	Soojuse tootmise seadmeid kaugküttevõrgus on kaks või enam.	10
2.8		Soojuse tootmise seadme efektiivsus, mille suhtarv on arvatud rakendusüksuse veebilehel avaldatud vormil	≤ 1,3	-	> 1,3	10

Toetuse saaja kohustused (TAT § 21, ühendmäärus § 10)

- 1) tagab ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kooskõlas ehitusseadustiku ja teiste asjakohaste õigusaktidega;
- 2) tagab projekti elluviimiseks õigusaktides ettenähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;
- 3) tagab õigusaktides sätestatud korras toetuse abil loodud või omandatud vara arvelevõtmise, kõigi omandi tekkimisega seotud avalik-õiguslike koormatiste tasumise ja muude õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise;
- 4) võimaldab rakendusüksusel osaleda vaatlejana tööde tegemise käigus toimuvatel nõupidamistel ja koosolekutel;
- 5) soojuse tootmise seadmete käitamisel kasutab ainult taastuvenergiat ja taastuvenergiast toodetud elektrienergiat;
- 6) tagab uue tarbijapaigaldise ühendamise võrguga kolme aasta jooksul projekti taotluse esitamisest;
- 7) kaudse vähese tähtsusega abi andmise korral teavitab kaugküttevõrguga liitujat vähese tähtsusega abi saamisest.

Toetuse saaja peab taotluses kirjeldatud viisil säilitama ja sihipäraselt kasutama toetuse eest ostetud asja ja ehitustööd vähemalt viis aastat lõppmakse tegemisest. Dokumentide säilitamisel sama tingimus.

Hankimisega seotud kohustused

Kõik toetuse saajad:

- 1) järgib projektiga seotud hangete läbiviimisel ühendmääruse §-s 11 kehtestatud nõudeid;
- 2) alustab ehitustöö riigihanke menetlust või ostumenetlust kuue kuu jooksul abikõlblikkuse perioodi algusest arvates;
- 3) täidab hankimisega seotud kohustusi, mis on ette nähtud taotluse rahuldamise otsuses.

Kui projekti kogumaksumus ületab 200 000 eurot:

- 1) esitab enne riigihanke menetluse või ühendmääruse § 11 tähenduses ostumenetluse alustamist rakendusüksusele läbivaatamiseks riigihanke alusdokumentide või ostumenetluse dokumentide kavandi, sealhulgas lepingu kavandi, kui selle eeldatav maksumus käibemaksuta on 100 000 eurot või enam;
- 2) esitab enne lepingu muutmist rakendusüksusele läbivaatamiseks muudatuse kavandi.

Hanke ja lepingu tingimustest tuleb kinni pidada!

Hankimisega seotud kohustused hankijatele

Ühendmäärus § 11

- Toetuse saaja on kohustatud järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses.
- Kui riigihanke eeldatav maksumus käibemaksuta ületab rahvusvahelist piirmäära, siis tuleb esitada alltöövõtjate andmed (ka lepingu täitmise käigus).

Ühendmäärus § 11

Lg 3: Kui asja, teenuse või ehitustöö (edaspidi ost) abikõlblik maksumus ilma käibemaksuta on võrdne 20 000 euroga või sellest suurem, peab ta ostu maksumuse väljaselgitamiseks korraldama ostumenetluse lähtuvalt lõigetest 4–7 ning toetuse andmise tingimustes sätestatud nõuetest.

Lg 4: Ostumenetluse läbiviimisel tuleb järgida järgmisi põhimõtteid (varasema RHS § 3 asemel) :

- 1) ostumenetluses koheldakse isikuid võrdselt ja ühetaoliselt;
- 2) ostumenetlus viiakse läbi läbipaistvalt ja kontrollitavalt;
- 3) ostu kirjeldus peab tagama turuosaliste võrdse ligipääsu ostumenetlusele;
- 4) väljavalitud pakkumuse esitanud pakkuja ja toetuse saaja ning nende osanik, aktsionär, liige või juhtorgani liige ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse või nõukokku;
- 5) funktsionaalselt koos toimivat või samaliigilist ostu ei ole kunstlikult jagatud osadeks eesmärgiga vältida lg 3 nimetatud kohustust;
- 6) riigihangete registris või selle väliselt ostu tegemise kohta avaldatud teates või hinnapäringus kirjeldatakse läbirääkimiste korda juhul, kui pärast pakkumuse esitamist peetakse pakkujaga läbirääkimisi.

Ühendmäärus § 11

Lg 5: Kui ostu eeldatav abikõlblik maksumus ilma käibemaksuta on 60 000 eurot või sellest suurem, viiakse ostumenetlus läbi riigihangete registris (toetuse saaja ostu menetlus).

Lg 6: Ostumenetluse läbiviimine riigihangete registris peab lisaks lõikes 4 nimetatule vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ostumenetluse läbiviimiseks on seatud asjakohased ja proportsionaalsed tingimused, mis arvestavad ostu eeldatavat mahtu ja maksumust;
- 2) kirjeldatud on ostu tunnused, tehnilised andmed või muud ostu iseloomustavad andmed, millele pakkumus peab vastama;
- 3) määratud on pakkumuse esitamise tähtaeg, mis on proportsionaalne ostu kohta koostatavate pakkumuste aja suhtes;
- 4) ostumenetlusega seotud teabevahetus toetuse saaja ja pakkuja vahel, sealhulgas juurdepääsu võimaldamine ostuteate ja sellega seotud dokumentidele ning pakkumuste ja selgituste esitamine, toimub ostukeskkonnas;
- 5) pakkumused võetakse vastu ja avatakse riigihangete registris;
- 6) rakendusüksuse esindaja lisatakse riigihangete registris ostu juurde kui „vaatleja“;
- 7) punktis 1 nimetatud tingimusi ei või muuta pärast pakkumuste esitamise tähtaega ega kalduda neist kõrvale parima pakkumuse valimisel;
- 8) teade ostumenetluse kohta on avalik.

Ühendmäärus § 11

Lg 7: Ostumenetlus, mida ei viida läbi riigihangete registris, peab lisaks lõikes 4 nimetatule vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ostumenetluse läbiviimiseks on seatud asjakohased ja proportsionaalsed tingimused, mis arvestavad ostu eeldatavat mahtu ja maksumust;
- 2) hinnapäringud ja saadud pakkumused on tehtud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
- 3) hinnapäring esitatakse vähemalt kahele ettevõtjale, välja arvatud juhul, kui kavandatava ostu turul puudub ettevõtjate paljusus;
- 4) ostumenetlust puudutavat dokumentatsiooni, sealhulgas elektrooniliselt või paberkandjal toimunud kirjavahetust pakkuja ja toetuse saaja vahel ning teisi ostumenetluse tõendeid, säilitatakse ÜSS2021_2027 §-s 18 sätestatud dokumentide säilitamistähtaja lõpuni;
- 5) ostumenetluse tulemusel sõlmitakse leping hinnapäringus ja pakkumuses nimetatud tingimustel.

Aruanded

- Vahearuanne - üks kord aastas 31. detsembri seisuga hiljemalt 15. jaanuaril
- Lõpparuanne - 30 tööpäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu
- Järelaruanne - ühe aastase perioodi kohta alates lõppmakse tegemisest (tegelik KHG). Järelaruanne esitatakse 30 tööpäeva jooksul nimetatud perioodi lõpust arvates

NB! Vara säilituse ja eesmärgipärase kasutuse, taastuenergia kasutuse ning dokumentide säilitamise kohustus 5 aastat lõppmakse tegemisest.

Toetuse maksmine tegelike kulude alusel

- abikõlblik kulu on tekkinud ja tasutud – leping, akt, arve, maksekorraldus, kulukonto väljavõte (projekti kulud tuleb eristada)
- abikõlblik kulu on tekkinud ja see on omafinantseeringu ulatuses tasutud
- makse otse tarnijale või töövõtjale järgmistel tingimustel:
 - toetuse saaja on selleks soovi avaldanud ja arve väljastaja on andnud kinnituse, et ta on sellest teadlik;
 - makset on võimalik teha arvel märgitud maksetähtajaks;
 - toetuse saaja ei ole riigiasutus.
- ettemaksu KIK ei tasu!
- Viimane makse pärast lõpparuande kinnitamist. Lõppmakse suurust ei ole määratud.

Toetuse maksmine kindlasummalise maksega

Kui projekti kogumaksumus on alla 200 tuhande euro ning TROs on määratud kindlasummaline makse, siis maksetaotlus esitatakse koos järgmiste dokumentide ja tõenditega:

- 1) tööde üleandmise-vastuvõtmise akt;
- 2) kasutusluba või kasutusteatis;
- 3) teostusmöödistuse dokumendid torustiku ehituse korral;
- 4) projekti lõpparuanne (tulemus on saavutatud vähemalt 95% ulatuses).

Ettemaksu ja vahemakseid ei ole!

Täna kuulamas ja vaatamast!

Kristjan Kalda

Kristjan.kalda@kik.ee

6 274 327

SA KIK

